

## Nr 65

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse av staten tillhörig mark m. m.; given Stockholms slott den 10 mars 1967.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

## GUSTAF ADOLF

*Olof Palme*

---

### Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen hemställs om riksdagens bemyndigande att godkänna av byggnadsstyrelsen och statens järnvägar ingångna avtal om överlåtelse av staten tillhörig mark m. m.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför  
Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms  
slott den 10 mars 1967.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Palme, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *överlåtelse av staten tillhörig mark m. m.* och anför.

### **Byggnadsstyrelsen**

#### [1] Försäljning av mark i Stockholm

*Byggnadsstyrelsen* (skr 21/2 1967) har för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och japanska staten den 20 februari 1967 ingånget avtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 685 000 kr. till japanska staten överlåter tomten nr 5 i kvarteret Kompaniet inom stadsdelen Östermalm i Stockholm. Beträffande den närmare innebörden av avtalet torde få hänvisas till handlingarna.

Av byggnadsstyrelsens skrivelse framgår att japanska ambassaden, som anmält behov av ett för en beskickningsbyggnad lämpligt markområde, år 1964 av dåvarande djurgårdsnämnden erbjöds att förvärva angivna tomt om 2 743 m<sup>2</sup>. Den begärda köpeskillingen — 685 000 kr. — hade beräknats efter samma grunder som tillämpats vid tidigare överlåtelser av mark för beskickningsbyggnader inom angränsande områden. Sedan ambassaden av sin regering bemyndigats att fullfölja köpet har nämnda avtal nu träffats. — Byggnadsstyrelsen framhåller, att den omständigheten att fastighetens taxeringsvärde höjts sedan det ursprungliga erbjudandet lämnats inte bedömts böra föranleda någon motsvarande höjning av köpeskillingen. Denna överensstämmer numera med taxeringsvärdet.

*Departementschefen*

Jag tillstyrker den av byggnadsstyrelsen föreslagna försäljningen och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtalet om försäljning av tomten nr 5 i kvarteret Kompaniet i Stockholm.

**[2] Tomträttsupplåtelse av mark i Stockholm**

*Byggnadsstyrelsen* (skr 14/2 1967) har hemställt, att Kungl. Maj:t av riksdagen utverkar bemyndigande att godkänna avtal mellan byggnadsstyrelsen å ena sidan och stiftelsen Svenska filminstitutet — eller av stiftelsen särskilt bildad juridisk person — å andra sidan om tomträttsupplåtelse av visst markområde i Stockholm.

Av byggnadsstyrelsens skrivelse framgår att ifrågavarande markområde ingår i kvarteret Tre Vapen på Ladugårdsgärdet i Stockholm. Det har en areal av ca 6 000 m<sup>2</sup> och är beläget omedelbart nordost om Konstfackskolan. Det avses att området skall disponeras för uppförande av en byggnad, vilken skall inrymma lokaler för filminstitutets egna behov men därjämte i väsentlig utsträckning — motsvarande ungefär två tredjedelar av lokalutrymmet — för andra utbildnings-, forsknings- och museinstitutioner på främst teaterns och filmens område. Bl. a. skall enligt planerna utrymme beredas åt den i statlig regi bedrivna utbildningsverksamhet för vissa yrkesgrupper inom teaterns, filmens, televisionens och radions område, varom 1966 års riksdag i princip beslutat (prop. 1966: 95; SU 111; rskr 253). En sådan lokalmässig samordning har förutsatts i propositionen i ämnet. Projekteringen av byggnaden har igångsatts under ledning av filminstitutet, som är byggherre och som har att svara för finansieringen av projektet med till dess förfogande stående medel och med utnyttjande av sedvanliga byggnadskreditiv. Byggnadsstyrelsen, som företräder de statliga hyres- och lokalintressena i byggnaden, deltar i planeringen och skall godkänna samtliga bygghandlingar, innan byggnadslov söks.

Enligt byggnadsstyrelsen skall tomträttsavtalet träffas så snart stadsplan fastställts för området. Upplåtelsen förutsätts för en första period avse 25 år och avgälden bli minst 100 000 kr. för år med möjlighet till reglering vart tionde år. I avtalet skall intas en bestämmelse av innebörd att staten, för det fall tomträtten på grund av uppsägning upphör, är skyldig att lösa byggnad och annan egendom, som utgör tillbehör till tomträtten.

*Departementschefen*

Jag tillstyrker att den ifrågavarande tomträttsupplåtelsen kommer till stånd på i huvudsak de av byggnadsstyrelsen angivna villkoren och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal om upplåtelse av tomträtt i markområde inom kvarteret Tre Vapen i Stockholm.

### [3] Försäljning av mark i Norrköping

*Byggnadsstyrelsen* (skr 1/3 1967) har för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och Fastighetservice i Norrköping, förening u. p. a., den 14 december 1966 och den 28 februari 1967 ingånget köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 575 000 kr. till föreningen överlåter tomten nr 6 i kvarteret Stohagen i Norrköping. Beträffande den närmare innebörden av avtalet torde få hänvisas till handlingarna.

Av byggnadsstyrelsens skrivelse framgår att ifrågavarande tomt har en areal av 2 837 m<sup>2</sup> och att i försäljningen ingår en på tomten år 1962 för statens bilinspektion uppförd envåningsbyggnad inrymmande inspektionshall, kontorsrum m. m. Då AB Svensk bilprovning år 1965 började sin verksamhet, förändrades bilinspektionens uppgifter och begränsades dess lokalbehov till att avse endast vissa kontorsutrymmen. Sedan dessa tillgodosetts på annat håll, står byggnaden helt utnyttjad. Då fastigheten inte behövs för något statligt ändamål, har byggnadsstyrelsen utbjudit fastigheten till försäljning genom anbudsförfarande. Högsta anbudet har därvid lämnats av föreningen. Fastighetens taxeringsvärde uppgår till 550 000 kr.

### *Departementschefen*

Jag tillstyrker den av byggnadsstyrelsen föreslagna försäljningen och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtalet om försäljning av tomten nr 6 i kvarteret Stohagen i Norrköping.

## **Statens järnvägar**

### [4] Försäljning av mark i Kiruna

*Statens järnvägar* (skr 2/3 1967) har för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan SJ och Föreningen för skidlöpningens och friluftslivets främjande i Sverige den 28 februari och den 1 mars 1967 ingånget köpeavtal, enligt vilket SJ — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 550 000 kr. till föreningen överlåter fastigheten Jukkasjärvi bandel 1<sup>11</sup> i Kiruna stad. I överlåtelsen ingår den på fastigheten befintliga turiststationen (Laplandia) samt två mindre, strax söder

om fastigheten belägna byggnader (Fjällstugan och Lillstugan). Beträffande den närmare innebörden av avtalet torde få hänvisas till handlingarna.

Av SJ:s skrivelse framgår att turiststationen — som är uppförd i olika etapper under åren 1910—1957 — innehåller matsal, sällskapsrum, ca 70 gästrum och ekonomiutrymmen med en sammanlagd våningsyta av 2 726 m<sup>2</sup>. Anläggningen har sedan år 1929 arrenderats av föreningen. Hyresinkomsterna har för perioden den 1 oktober 1960—den 30 september 1965 uppgått till ca 311 000 kr. och underhållskostnaderna till ca 464 000 kr., vilket innebär ett underskott om 153 000 kr. Taxeringsvärdet för fastigheten är 385 000 kr. varav 4 000 kr. i markvärde. Det sammanlagda byggnadsvärdet för Fjällstugan och Lillstugan är 74 900 kr. — Då anläggningen även i framtiden beräknas gå med betydande underskott, har SJ ansett det lämpligt att fullfölja de sedan länge pågående förhandlingarna om överlåtelse av anläggningen till föreningen. I avtalet har intagits en bestämmelse att fastigheten skall nyttjas för hotelländamål med rätt för Kungl. Maj:t att återköpa den om villkoret ej uppfylls.

*Byggnadsstyrelsen* har i yttrande förklarat, att det inte finns något statligt behov av fastigheten.

*Kammarkollegiet* har i yttrande förklarat sig inte ha något att erinra mot att fastigheten försäljs till föreningen under förutsättning att den används för hotelländamål.

### *Departementschefen*

Jag tillstyrker den av statens järnvägar föreslagna försäljningen och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtalet om försäljning av fastigheten Jukkasjärvi bandel 1<sup>11</sup> i Kiruna.

### [5] *Vissa markbyten i Jönköping*

*Statens järnvägar* (skr 7/12 1966) har för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan SJ och Jönköpings stad den 30 november och den 2 december 1966 — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — ingånget avtal avseende reglering av vissa mark- och byggnadsfrågor i staden.

Av SJ:s skrivelse framgår i huvudsak följande. Nuvarande lokalisering av järnvägsanläggningarna vid Jönköpings centralstation och Jönköpings hamn har sedan flera år utgjort hinder för en om- och utbyggnad av trafik- och gatulederna inom staden. En reglering av dessa bedöms nu med hänsyn till den successivt ökande innerstadstrafiken såsom ofrånkomlig. Härtill kommer att SJ:s anläggningar är omoderna och från kapacitetssynpunkt otillräckliga.

För att lösa både stadens och SJ:s problem har staden i samband med

friställandet av gamla flygfältsområdet aktualiserat frågan om att förlägga järnvägsanläggningar dit. Efter förhandlingar — och sedan SJ närmare övervägt olika lokaliseringalternativ — har mellan staden och SJ nyssnämnda avtal träffats, som bygger på en sådan lösning. Enligt avtalet skall SJ till staden överlåta markområden om sammanlagt ca 140 000 m<sup>2</sup>. Det är då närmast fråga om vissa områden vid nuvarande Jönköpings centralstation, vissa fastighetsdelar vid Jönköpings hamn, viss mark öster om Tabergsåsån vid Munksjön samt mark för nuvarande järnvägsspår norr om det gamla flygfältet. Med de angivna områdena följer stationshuset vid Jönköpings hamn, en banvaktsstuga samt ett mindre bostadshus, vilka avses bli rivna i samband med den planerade trafikregleringen. Jönköpings stad överlåter för sin del till SJ markområden inom och i anslutning till det gamla flygfältet ävensom ett mindre område vid Jönköpings centralstation, vilka tillhoppa har en areal av ca 255 000 m<sup>2</sup>. Genom ifrågavarande markbyten blir det möjligt för SJ att dels på det gamla flygfältet anlägga en ny för SJ och AB Svenska godscentraler (ASG) gemensam godsterminal jämte godsbangård, dels vid Jönköpings centralstation anlägga en ny persontrafikterminal.

Den av SJ överlåtna marken jämte därpå befintliga byggnader har värderats till 2 818 000 kr. och den av staden överlåtna marken till 2 156 000 kr. För det som vardera parten avstår och förvärvar skall enligt avtalet inga skillnadsbelopp utgå. Däremot skall staden bidra till täckandet av SJ:s kostnader för en ny godsterminal med bangård och för de övriga anläggningar, som tillkommer i anslutning till omlokaliseringen av godsrorelsen. Räknat i prisläget den 1 januari 1965 anges kostnaderna för ifrågavarande anläggningar till 16 milj. kr. och stadens bidrag till 9 milj. kr. Dessutom har överenskommit att kostnaderna för den nya persontrafikterminalen, vilka beräknats till 2 milj. kr., skall delas lika mellan parterna. SJ avser att till den del kostnaderna faller på staten begära medel i sin anslagsframställning för budgetåret 1968/69.

Stadsfullmäktige i Jönköping har genom beslut den 25 november 1966 godkänt avtalet, vilket beslut vunnit laga kraft. För statens del skall avtalet för att bli bindande godkännas av Kungl. Maj:t före den 1 juli 1967.

*Byggnadsstyrelsen* har i yttrande förklarat sig inte ha något att erinra mot ifrågavarande markbyten.

#### *Departementschefen*

Jag tillstyrker, att ifrågavarande markbyten kommer till stånd på de villkor som anges i avtalet, och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtalet om vissa markbyten m. m. i Jönköping.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

*Britta Gyllensten*